

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

20. De pœnitente.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

nas, quamuis non sollicitet postea, quia forsan non erant, peccatum est mortale. Similiter in alijs.

Secundum est, an aliqua mala voluerit committere, quos misit, quia non potuit exequi. Non enim tales voluntates excusantur à peccato, licet opus exterius non sequatur.

Tertium est, an induxerit alios secum ad peccandum. Est enim nouum peccatum, alios ad peccatum inducere; potestque Confessarius, iuxta qualitatem poenitentis, aliquibus peccatis particularibus interrogationes applicare.

Quartum est, vt discurrat per praecepta, quae à poenitente praetermissa videntur. Nec debet iterum, quae poenitens dicit, interrogare. In his tamē omnibus interrogationibus, tam quae ante, & in confessione, quam, quae post ipsam fiant, debet maximè Confessarius vti prudentia. Primum, vt personas consideret: cum enim videntur intelligentes, non est opus, vt ab eis petat, an fidei articulos sciant, vel alia, quae non videntur eis competere: nec pueros interroget ea, in quae probabiliter vident poenitentes non potuisse incurrere. Caueat etiam nimias circumstantias peccatorum petere, maximè cum carnalia sunt, & feminas audit: prouocare enim possunt ad malum; vel in eo instruere poenitentes: sicut etiam negotiatores non sunt interrogandi multas contractuum iniquas species, ne potius male agere discant: sed attendat Confessarius ea, de quibus probabilitas aliqua est, poenitentes commisisse. Post integrum examen, & impositam poenitentiam, absolutique praestetur.

De Poenitente.

CAPVT XX.

Nullus ante rationis vsum accedere potest Sacramentum poenitentiae. Post vsum verò rationis, quando iam peccare contingit, omnes tenentur semel in anno confiteri, vt habetur extra c. omnis vtriusque; sexus, de poenit. & remiss. Nec est tempus in anno statutum, dummodo semel in anno fiat confessio; quamuis propter communionem, quae debet esse in Paschate, ad quam nullus cum conscientia mortalis potest accedere, nisi confessione praemissa, solet tunc obligare confessionis praecipuum: si tamen aliquis confessus esset illo anno ante Quadagesimam, nec vllum haberet mortale, non temereur de rigore confiteri, sed solum propter scien-

dalum,

dalum, & indecentiam Sanctissimi Sacramenti percipiendi. Sed præter usum rationis est necessarium baptismum suscepisse, sine quo nullum habet valorem vllum aliud sacramentum. Rursus, confessio non debet esse peccatorum ante baptismum commissorum: hæc enim per baptismum omnino delentur, sed peccata post baptismum sola ad confessionem pertinent.

Erga, penitentem autem aliqua noranda sunt.

Primum est, quod ipse non tenetur sigillo confessionis, sed potest sua peccata confessa alijs manifestare: similiter etiam penitentiam impositam: dummodò non se infamet absque causa; similiter etiam infamet Confessarium apud alios, dum arduam aliquam penitentiam dicit, & tacet causam penitentiae: in tali enim casu non licebit manifestare: sed hoc non est propter sigillum, sed alia causa; quia nullus se, vel alium sine causa infamare potest.

Secundum est, quod nec ipse penitens, tenetur confessionem suam secretam facere, imò potest peccata voce sua manifestare coram multis Confessarijs, cum non sequitur scandalum audientium, nec aliqua vera infamia. Et hoc erit, cum coram hominibus sanctis id facit: imò in necessitate urgente possunt multi simul vni confiteri, vt vnus audiat alterum, & cum periculum inest mortis, vel belli, vel subuersionis, vel alicuius similibus; potestq; Confessarius illos simul absolvere, vt tenet Silu. verb. Confessio 1. §. 22. Tamen extra necessitatem graue esset peccatum Sacerdotis, plurimorum simul confessiones audire. Vnde sacrilegus est abusus quorundam, qui simul multos pueros audiunt, & vnus alterius cognoscit peccata.

Notandum est tertio, cum aliquid est sub opinione: sunt enim, qui dicant esse licitum contractum, sunt etiam qui dicunt esse illicitum: si casu accedit Confessarium esse opinionis eorum, qui tenent esse illicitum, & penitens esse licitum, potest penitens obligare Confessarium, vt ipsum absoluat in sua opinione, & ita debet facere Confessarius: dummodò tamen vtraque opinio sit probabilis, alias non: & hoc sæpè accedit in multis contractibus, de quibus contrariæ probabiles existunt opiniones, quarum vtramque, in conscientia, potest sequi Confessarius, quamuis ipse vnam illarum probet.